

Wat doen jullie veel!

Aanpak coronacrisis: Els Spraakman van De Schoor in Almere

De gemeente Almere, De Schoor en haar netwerkpartners hechten veel waarde aan de preventieve kracht van kinderwerk. De Schoor heeft dan ook 36 kinderwerkers in dienst. In totaal heeft deze brede organisatie voor sociaal werk zo'n 250 medewerkers en ongeveer 1.000 vrijwilligers. 'Met onze partners zorgen we ervoor dat het beste gebeurt voor de kinderen die dat het meest nodig hebben. Wat ik de laatste weken heel vaak hoor is: Wat doen jullie veel!' Aldus Els Spraakman, teamleider Kinderwerk bij De Schoor in Almere en regisseur van vier van de dertien Brede Scholen in Almere.

'Natuurlijk biedt het kinderwerk allerlei leuke activiteiten aan, en die zijn geen doel op zich maar een middel,' vertelt Els Spraakman. 'Een middel voor het ontwikkelen van bijvoorbeeld sociale vaardigheden, het ontdekken en het ontwikkelen van talenten. Het kinderwerk geeft de kinderen handvatten om de cirkel van overerving te doorbreken. De overerving van armoede bijvoorbeeld. We laten het belang van scholing en opleiding zien, maar ook dat het niet verstandig is om op je veertiende een kind te krijgen. Dit gebeurt natuurlijk met respect voor de kinderen en de gezinnen waarin zij opgroeien. Daarbij is een veilige en vertrouwde omgeving heel belangrijk. Ik zal een mooi voorbeeld noemen. Tijdens een creatieve activiteit van het kinderwerk wilde een meisje een grafje maken. Haar oma was overleden in het buitenland. Ze had haar oma nooit gezien en kende haar alleen uit verhalen. Maar zij miste haar oma toch heel erg. Dus maakte ze een mooi grafje. Met een mooie tekst op de grafsteen. Ze was heel erg blij met dat grafje. De volgende dag kwam haar moeder langs. Zij was erg geëmotioneerd en zei: "Ik wist dat het overlijden van haar oma haar dwars zat, maar ze wil er nooit over praten. Wat goed dat zij dat hier wél heeft gedaan. Bij jullie voelt ze zich veilig." Een prachtig verhaal waaruit blijkt waar het in essentie in het kinderwerk om gaat: veiligheid en vertrouwen.'

Wat veranderde de coronacrisis aan jullie kinderwerk?

'Vanaf het begin van de lockdown hebben al onze kinderwerkers veel contact gehouden met de kinderen via whatsapp-groepen en videobellen en hebben zij allerlei activiteiten online aangeboden. Ons kinderwerk is er in principe voor alle kinderen, maar de nadruk ligt op kinderen in kwetsbare situaties. Daarom was er vanaf de eerste dag veel contact met kinderen uit onze dagarrangementen. Daar zijn we achttien jaar geleden mee begonnen. Op vier plekken in Almere bieden we dagarrangementen aan voor kinderen die niet naar de reguliere buitenschoolse opvang gaan of kunnen gaan. Vaak heeft dat te maken met armoedeproblematiek, opvoedingsonmacht, een taalarme omgeving of een onveilige en kwetsbare thuissituatie. De meesten kinderen groeien op in een eenoudergezin waarvan de moeder ook vaak geen werk heeft. Ons reguliere aanbod kon door de lockdown niet doorgaan. Het kinderwerk onderhield veel

contacten met deze kinderen en hun ouders. Na een of twee weken kwamen activiteiten op gang. De kinderen kregen tasjes gevuld met knutselmateriaal en opdrachten. Ze kregen filmpjes toegestuurd over hoe je lekkere dingen kunt koken, voorbeelden van activiteiten, beweegopdrachten en nog veel meer. Die tasjes konden ze dan bij ons ophalen, zodat kinderwerkers ook kunnen peilen hoe het thuis ging. Via whatsapp kunnen kinderen makkelijk zeggen dat alles goed gaat, maar als we kinderen zien kunnen we peilen of dat inderdaad zo is. Voor kinderen in onveilige situaties zoeken wij dan oplossingen. Bijvoorbeeld een veilige plek om te spelen of huiswerk te maken. Deze voorbeelden gaan nu over de dagarrangementen maar dit gebeurt allemaal ook op andere plekken waar onze kinderwerkers en kinderopbouwwerkers aan het werk zijn. Bij de scholen, op de Jeugdlanden, op straat en bij de Droomspeelbus om maar wat te noemen!

Jij bent aanspreekpunt voor de Noodopvang in de meivakantie voor de gemeente en voor De Schoor. Wat houdt die Noodopvang in?

‘De Noodopvang wordt in principe georganiseerd door de scholen, de gemeente en de kinderopvangorganisaties. Kinderen van bijvoorbeeld ouders in vitale beroepen kunnen daar terecht. In de meivakantie zijn de scholen dicht en moet deze noodopvang anders worden georganiseerd. Voor de zogenaamde “code rood kinderen” is het goed geregeld. Bij code oranje komen wij in beeld.

‘Dat zijn de kinderen en gezinnen waar wel zorg om is en waarvoor het belangrijk is dat zowel ouder als kind even wordt ontlast. Zodat zij erna er weer even tegen kunnen. Onze kinderopbouwwerkers hebben contact met de scholen en de scholen “leveren” dan kinderen aan. Daarnaast hebben wij een aanbod op Jeugdland Buiten en op Kindervakantieland met de Droomspeelbus. Daar kan de Noodopvang dan gebruik van maken.’

‘De scholen zijn leeg in de vakantie, die lokalen kunnen we dan ook gebruiken. Ons kinderwerk zit in alle brede scholen en werkt ook met veel reguliere scholen samen. Deze week ben ik al een aantal keer gebeld door de JGZ en door directeuren van basisscholen. Zij hadden een vraag over kinderen in kwetsbare gezinnen. Ik heb

gekeken wat mogelijk was en deze kinderen aan een kinderwerker en activiteit gekoppeld. Mooi toch? Ook als er thuis letterlijk en figuurlijk geen ruimte is op huiswerk te maken, proberen wij een plek te creëren waar dat wel mogelijk is.’

Heeft jullie kinderwerk nieuwe activiteiten ontwikkeld in de coronacrisis?

‘In allerlei groepen is inzichtelijk gemaakt wat anderhalve meter is. Met grote, versierde latten van anderhalve meter. Als middel om daarover in gesprek te raken. Daar kwamen mooie gesprekken uit. Maar het gaat natuurlijk ook over leuke dingen en dat zij een paar uurtjes lol kunnen maken en ontspannen. Die anderhalve meter geldt nu niet meer voor kinderen. Maar dat soort activiteiten deden we dan met twee kinderen tegelijk, op veel plekken. Volgens de regels: gedesinfecteerd en met schone handen. En die kleine groepjes niet alleen vanwege veiligheid, maar ook om kinderen echt serieus aandacht te geven. Dan merk je ook dat kinderen bang zijn dat hun ouders ook ziek kunnen worden. In hun ogen zijn hun ouders al oud. Andere kinderwerkers gingen op de fiets door de wijken om contact te hebben met kinderen buiten. Om stoepkrijtwedstrijden en fotowedstrijden te organiseren, waar ok prijsjes voor waren. Elke dag worden filmpjes verspreid, bijvoorbeeld om peuters of kleuters te laten bewegen, balans te laten houden et cetera. Kooklessen gaan ook gewoon door. De kookjuf verspreidt elke dag een filmpje waarin ze kookt. Ze legt uit wat je nodig hebt, hoe je

dat klaar kan maken. Er gebeurt dus heel veel digitaal. Maar we blijven *face-to-face* activiteiten voor kleine groepjes kinderen organiseren, vooral voor kinderen uit kwetsbare situaties, en peilen dan of het ook thuis goed met ze gaat. Bovendien ontlast je dan hun ouders een paar uur. Die kunnen dan even op adem komen. Als het kind weer thuis komt, is het dan veiliger voor het kind.'

Is er dit jaar op 4 mei geen Dodenherdenking voor kinderen?

'Jawel, maar die krijgt een andere invulling. Die herdenking organiseren we elk jaar samen met Stichting Bos der Onverzettelijken. Dat hele Bos staat in het teken van de Tweede Wereldoorlog. Gewoonlijk zijn er groepen kinderen die in het Bos gedichten voordragen en toneelstukjes spelen over de oorlog. Dat kan dit jaar niet. Vanmiddag brainstormen we over andere manieren van herdenken. Bijvoorbeeld om kinderen brieven te laten schrijven over wat het betekent om je opa en oma niet te kunnen bezoeken. Hoe het is dat je niet kunt gaan en staan waar je wilt. Waarover ze zich zorgen maken. Op die manier ontstaat documentatie waar je ook weer iets mee kunt doen. Natuurlijk is er ook een digitale herdenking, maar dat brieven schrijven wordt ook een belangrijker factor.'

Deze week kondigde premier Rutte aan dat de scholen weer open gaan. Wat betekent dit voor het kinderkwerk?

'Klassen in de scholen worden in tweeën gedeeld en krijgen dan om beurten les. Een halve klas is ongeveer vijftien kinderen. Veel van onze activiteiten bieden we aan voor groepjes van tien tot vijftien kinderen, dus dat komt op zich mooi uit. Als we activiteiten bij Jeugdland organiseren, komen daar gewoonlijk een paar honderd kinderen. Vaak komen er dan nog ouders mee ook. Dus je moet goed kijken hoe je dat allemaal organiseert. Je moet verder alle voorzorgsmaatregelen in acht nemen. We hebben ook oudere kinderkwerkers die oma zijn en hun eigen kleinkinderen niet mogen zien. En kinderkwerkers die hun eigen moeder niet mogen bezoeken. Willen zij dan wel weer *face-to-face* met kinderen werken? Maar we komen er wel uit. Ik ben ontzettend trots op het hele team. Alle kinderkwerkers denken mee over oplossingen! Daags na de persconferentie van Rutte zie ik op mijn telefoon weer allerlei nieuwe ideeën binnen komen!'

Welke les trek jij uit jullie ervaringen tijdens de coronacrisis?

'Het kinderkwerk en ook het welzijnswerk in het algemeen hebben laten zien dat zij een belangrijke schakel vormen in het sociaal domein. Nadrukkelijk is gebleken hoe dicht wij bij gezinnen staan. Er wordt nadrukkelijk naar ons gekeken: Wat hebben jullie te bieden? Hoe doen jullie dat? Met elkaar zorgen we ervoor dat alles het best geregeld is voor kinderen die dat het hardst nodig hebben. Wat ik de laatste weken heel vaak hoor is: Wat doen jullie veel!'

23 april 2020

Kees Neefjes, Verdiwel